24 ilk kânun 1940 [Sayısı heryerde 2 kuruş] SALI

Şükrü BALCIOĞLU
Sahibi ve Baş muharriri

Selim ÇELENK
Neşriyat Müdürü

Gazeteye ait yazılar Neşriyat Müdürü adına gönderilmelidir

İlânların her kelimesinden 5 kuruş alınır ücret peşindir

YENİGÜN

Abone : Yıllığı : 25 Lira
Yabancı memleketlere 8 Lira
Günü geçmiş sayılar 5 kuruş
Telefon: 1-46 — P. K. 24

HER GUN ÖĞLEDEN SONRALARI ÇIKAR HALK GAZETESİ — TESİS TARİHİ 1928 YIL 12 SAYI 2661 ADRES : YENIGÜN:ANTAKYA

P. Vilâyet Kongresi

Yarın sabah toplanıyor

Bu toplantıda mümessillerin dilekleri dinlenecek ve Parti Vilâyet idare heyeti öyeleri seçilecek

Cümhuriyet Halk Partisi nahiye ve kaza kongreleri sona ermiş ve kaza idare heyetleri seçilmiş bulunmaktadır.

Yarın sabah saat 9 da parti Vilâyet Kongresi kazalardan gelecek mümessillerin iştirakile ve Halkevi salonunda toplanacak ve bu toplantıda Valimizle Parti Müfettişimiz de hazır bulunacaklardır.

Kongrede Vilâyetin diğer kazalarile merkez kazası mümessillerinin kendi bölgelerini alâkadar eden istekleri dinlenecek ve Vilayet idare heyeti seçileçektir.

Arzu eden Partililer ve vatandaşlar kongrede hazır buluna bilir.

Çörçil İtalya yahitab etti

Ve bir tek adamın İtalyayı nereye sürüklediğini anlattı

Londra 24 A.A.— Röyter ajansı bildiriyor: İngiliz Başvekili Çörçil dün akşam radyo ile İtalyan milletine hitaben radyoda bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

"—Bu akşam İtalyan milletine İngilterenin kalbi olan Londradan hitab ediyorum Şimdi sizinle harp halindeyiz Bu şaşılacak bir şeydir. Bu kimin hatırına gelirdi. Çünkü biz daima Italyanların dostu ve Garibaldinin tarafdarları idik. Tarihin bütün devirlerin le Italyan millî hareketlerine İngiliz parlâmentosu ve milleti yardım etmiş, babalarımız ve büyük babalarımız Italyanın Avusturya boyundu ruğundan kurtulmasını bütün kalplerile istemişlerdi. Biz hiçbir zaman sizin muhasımlarımız olmadık Binlerce Italyan Ingilterede ve binlerce Ingiliz Italyada yaşıyor, aramızda dostluk ve nuhabbet mevcut bulunuyordu. Şimdi harp halindeyiz ve biribirimizi hırpalıyoruz. Sizin tayyareleriniz Londraya bomba atmağa çalışırken bizim ordularımız Afrikadaki topraklarınızı parça parça etmektedir ve edecektir. Bütün bunlar bir adamın tek bir adamın hatasıdır. Bu adam büyük bir adam değildir. 18se neden beri Italyanın başında bulunan bu adam şimdi memleketinizi uçurumun kenarına getirmiş ve italyan tarihine caniyane bir surette ihanet etmektedir.„

Çörçil bu muhasematın sebebinin basit ve habeş kavgası olduğunu izah ederek bu ihtilâfın sebebçesini yapmış ve harbin ilânından birkaç gün evvel Musoliniye gönderdiği mesajı ve Musolininin bu mesaja verdiği cevabı okuduktan sonra sözlerine devam ederek demiştir ki:

" Şimdi size hitab ediyorum : Habeş kavgasından doğan ihtilâf yüzünden Italyanın böyle bir hayat ve memat davasına atılmasına. harbe müdahelesine, âciz bir halde yıkılmak üzere olan Fransaya hücumuna, Ingiltereye harp ilânına, nihayet Mısırı istilâya teşebbüsüne ne lüzum vardı ? Biz Italyanın bitaraflığından memnunduk. Sizler ki dostlarımız idiniz ve kardeşlerimiz olabilirdiniz. Bütün bunlardan sonra sizi

(Sonu İkincide)

Bir Italyan taburu

Yunanlıların eline esir düştü

Atina 23 A.A.— Yunan resmî tebliği, Şamara limanının İtalyanlardan zaptedildiğini ve burada bir İtalyan taburunun bütün techizatile esir düştüğünü bildirmektedir. Bu tabur 6 kânunuevvelde Arnavutluğa gelmiş olup 800 siyah gömlekliden mürekkepti. Bu zafer münasebetile bütün Yunanistanda üç gün şenlik yapılması emredilmiştir.

Yunanistana dün hava hücumu yapılmamış ve sakin geçmiştir. Dünkü muharebelerde düşman en kuvvetli mevzilerinden atılmış ve çok miktarda harp malzemesi bırakmıştır. Düşmanın şiddetli mukavemeti Yunanistanın muzaffer ilerleyişini durdurama mıştır. Yunan tayyareleri dün çok parlak muvaffakiyetler kaydeylemiş ve 18 düşman tayyaresini muhakkak olarak düşürmüşlerdir.

Italyanlar, Avlonya yolunu kapamak ve bu şehrin sukutunu önlemek için azamî gayreti sarfediyorlar.

Ingilizlerin aldığı esirler

36 bini buldu

Kahire 23 A.A.— İngiliz Ortaşark orduları karargâhının tebliğine göre ingiliz topçusu Bardiya kalesinin etrafındaki hatlarını şiddetli bir ateş altına almış, şehrin zaptı icin hazırlıklar bitmiştir. Taarruzun başladığı günden bu güne kadar kamplara sevkedilen İtalyan esirlerinin sayısı 35649 dur. Daha binlerce İtalyan esiri çöl de kamplara doğru sevkolunmaktadır.

Bardiya henüz İtalyanların elinde bulunuyor. İtalyanlar burada daimî mahiyeti haiz tahkimat vücude getirmişlerdir. Şehrin her iki tarafındaki istihkâmlar 12 kilometre uzunluğunda bir mesafe tutmaktadır.

Garazyaninin raporu

Londra 23 A-A.— Haber verildiğine göre Trablusta'ki İtalyan kuvvetleri Baş kumandanı Mareşal Grazyani son mağlubiyetler dolayısile Musoliniye bir rapor göndermiştir. Mareşal bu raporunda İngiliz muvaffakiyetlerini, İngilizlerin çok faik motörlü kuvvetleri ile her taraftan getirilen güzide askerlerine atfetmektedir.

Kıymetli bir eser

Kuranın 9 ciltlik tefsiri neşredildi

Türk Diyanet işleri Reisliği tarafından büyük bir itina ve dikkatle hazırlanan 9 büyük ciltlik (Kuranın tefsiri şerifi) adında bir eser neşredilmiştir.

Bu kıymetli eserin değeri 20 liradır.

Bütün Türkiyede Satış hakkı yalnız Türk Hava Kurumuna verilen bu çok mükim ve kıymetli eserin adedi pek mahduttur.

Bu fırsattan istifade etmek istiyen vatandaşların şehrimiz Hava Kurumu merkezine müracaatla adlarını yazdırmaları lâzımdır.

Adlarını yazdıranlara eser derhal getirilecektir.

Suriyede

Fransız Hava Nazırının nutku

Beyrut 23 A.A.—Suriye ve Lübnanda bir tedkik seyahati yapan Fransız Hava Nazıri Berjere Beyrut Radyosunda bir nutuk söyliyerek demiştir ki:

"—Mareşal Peten her kime karşı olursa olsun askerî bir harekette bulunmamağa, fakat eski haklarından da vazgeçmemeğe karar vermiş bulunuyor. Fransız bayrağının dalgalanmakta olduğu her yerdeki hakkını hiçbir zaman unutmamıştır. Müstemlekelerimiz olduğu gibi duruyor bunlar bize kalmıştır. Mareşal Petenin size nasıl itimadı varsa sizin de ona itimadınız olmalıdır.„

Halifaksın

Vaşington sefaretine tayini memnuniyetle karşılandı

Londra 23 A. A. — Lord Halifaksın Vaşington sefaretine tayin edilerek yerine Edenin getirilmesi, bütün Ingilterede ve Amerikada büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır. Vaşingtondan gelen bir telgrafa göre, bu tayin dolayısile Amerika devlet adamları derin bir memnuniyet göstermişlerdir. Bilhassa Eden gibi, mütecavize hiçbir müsamaha tanımayan bir devlet adamının Hariciyeye getirilmesi de çok yerinde bir hareket telâkki ediliyor. Ingiltere, Lord Halifaks gibi en ileri devlet adamlarından birini Vaşington sefaretine tayin etmekle Amerikaya karşı olan vaziyetini ispat eylemiş bulunmaktadır. Lord Halifaks, kiyaset, basiret ve yüksek insanlık evsafını haiz bir adamdır.

Eden, Mısırda dünyanın en muazzam bir zaferile neticelenen taarruzu hazırladıktan sonra Londraya dönmüştür. Bu, tarihin kaydedeceği bir mucizedir. Her iki tayinde de tam isabet vardır.

İsviçre üzerine atılan bombalar

Zürih 23 A.A.— Dün şimalden gelen meçhul tayyareler Zürih şehri üzerine bombalar atmışlardır. Genel Kurmay Reisliğinin resmî tebliğine göre, atılan yangın bombalarından büyük yangınlar çıkmış ve 10 kişi yaralanmıştır.

Almanya

Çok müşkül vaziyette

Londra 23 A.A.— Röyterin siyasî muharriri yazıyor:

Amerikan Limanlarında mihver devletlerine ait gemilerin İngiltereye verilmesine karar verilirken, Vaşingtondaki Alman mümessilinin gösterdiği taşkınlık ve Alman hükûmetinin Amerikaya ihtarı, Almanların içine düştüğü müşküllerin gün geçtikçe daha çok arttığını göstermektedir. Amerika ile Almanya arasında bir harp çıktığı takdirde Japonyanın Almanyaya büyük bir yardımı olacağını Hitler hesap etmektedir.

Fakat Japonyanın Amerikaya karşı harbe gireceği henüz belli değildir. Çünkü eğer mihvercilerle akdettiği üçüzlü muahedeye riayet etmesi lâzım gelseydi, Yunanistana İtalya harp ilân ederken, Japonyanın da Yunanistan aleyhine harbe girmesi lâzım gelirdi. Üçüzlü paktın maddeleri çok lastiklidir.

Amerikadan İngiltereye bir nehir halinde gittikçe artan ve büyüyen yardım akını Almanyayı sarih bir surette düşündürmektedir.

SONDAKİKA

Türk kadınlarının Yunan askerine hediyesi

Yunanistan zamanı gelince minnetdarlığını isbat edecektir

Atina 24 A.A.— Yunan gazeteleri, Türk kadınlarının cephede İtalyanlara karşı döğüşen Yunan askerlerine göndermekte oldukları hediyeleri şükranla kaydettikten sonra diyorlar ki:

"—Yunanlılar hiç bir zaman nankörlük etmemiştir Günü gelince Türklere olan minnetdarlığımızı ispat edeceğiz„

Ingiltereye

Dün gece ağır bir hava hücumu yapıldı

Londra 24 A.A. — İngiliz tebliğine göre, dün akşam Alman tayyareleri şimali garbî Ingiltere üzerine büyük hava hücumu yapmış bombalar atmışlardır. Bir çok yerlerde yangınlar çıkmış, büyük hasarlar olmuştur. İnsanca zayiatın yüksek olmadığı zannedilyor.

Hemşeri !

Kurban bayramında keseceğin kurbanın derisini ve barsağını Türk Hava Kurumuna vermekle hem işlediğin sevap katlanmış, hem de Hava kuvvetlerimize yardım etmiş olacaksın.

Bayram günü kapına gelecek memura makbuz mukabilinde bunları teslim etmeyi unutma.

Hitler

Fransaya bir ültimatom verdi

Londra 23 A. A. — İngiliz matbuatının haber aldığına göre, Hitler, Mareşal Petene yedi gün müddetli bir ültimatom vermiştir. Bu ültimatomda, Fransada bulunan bütün demiryollarile limanlarından Almanyanın istifade etmesi ve bunların Alman kumandanlarının emrine verilmesi istenmiştir.

Hitler, işgal altında bulunmıyan Fransız topraklarından bu suretle İtalyaya asker göndermek istemektedir. Almanyanın Fransız demiryollarına ve limanlarına göz koyduğu anlaşılıyor.

Ingiliz gazetelerine göre Hitler, Vişi hükûmetini yeni bir istilâ ile tehdit etmektedir. Fransız milletinin geçirmekte olduğu buhrana işaret eden gazeteler, Fransız ruhunun aslâ çürümediğine, belki bugün şaşırmış olan Fransız milletinin yarın ve zamanı gelince derhal ayaklanmağa hazır olduğuna işaret etmektedir.

Bern 23 A. A. — Mareşal Peten bir istişare Meclisi kurmağa karar vermiştir. Bu Meclis 150 azadan mürekkep olacak, bunların 100 ü vilâyetlerden intihap olunacak, 50 si de Mareşal Peten tarafından Fransaya hizmet edenlerden seçilecektir. Meclisin Yılbaşından evvel toplanması mukarrerdir.

(Tan) gazetesinin bir makalesi

Liyon 23 A.A.— "Tan„ gazetesi bugünkü başmakalesinde diyor ki:

"— Fransa müstemlekelerini olduğu gibi muhafaza ediyor. Fransa yıkıldığı zaman herkes imparatorluk müstemlekelerinin de elden gideceğini sanmıştı. Memleketimiz galibe karşı olan taahhütlerini yerine getirmeğe katiyen karar vermiştir. Fakat topraklarımızın tamamiyetini muhafaza hususundaki azmimiz katidir.„

Ingilterenin siparişleri

Nevyork 23 A.A.— Ruzveltin tavsiyesi üzerine Ingiliz mübayaa komisyonu Amerikan fabrikalarına yapılacak ilk sipariş listesini hazırlıyarak vermiştir. Bu liste 770 milyon İngiliz lirası yani takriben 8 milyar dolarlıktır. Diğer taraftan İngiltere hesabına ismarlanan 60 ticaret vapurunun da inşasına başlanmıştır. Bunu diğer siparişler takib edecektir.

Çörçil Italyaya hitab etti

Başı birincide

Yunanistana saldırttılar. Niçin diyorum ? Çünkü bütün bu hareketlerde sizin Italyan milletinin fikri alınmadı, Italyan ordusunun reyi sorulmadı. Bir tek adam, komşularının bağını tahrip için size emir verdi. Bunun netisi olarak bugün Italya hayat ve memat mücadelesindedir.

Bugün Italyanın vaziyeti nedir ? Musolini milletini nereye sürüklemiştir ? Şimdi Italyan milleti için iki ağır şık vardır : Ya havadan, karadan ve denizden gelecek darbelerimize mukavemet için çalışarak, Arnavutlukta Yunanistana mağlup olmak ve Afrika müstemlekelerinden vazgeçmek suretile mağlup olmak, yahut Almanyanın Italyayı istilâsına boyun eğmek.

Bu hikâyeyi bitirmeden burada bırakıyorum. „

Arnavutluk cephesinde

Londra 23 A. A. — Röyter Ajansının Yugoslav hududundaki muhabiri bildiriyor :

Italyan topçusile tayyarelerinin sarfettikleri mesaiye rağmen Yunan ordusunun ileri hareketi devam etmekte ve Yunanlıların manevi yatı çok yüksek bulunmaktadır. Yunan ordusu ve bilhassa Efzunlar mütemadiyen akınlar yaparak Italyan siperlerinden esir alıp getirmektedirler. Efzunlar müthiş bir kara rağmen gündüzleri hücum ediyor, Italyanlar ise gece akın yapıyorlar.

Ingiliz filoları dün Arnavud — Yugoslav hududundaki bir köprüyü berhava için bombardıman ederken bir bomba Yugolav topraklarına düşmüş, bir kaç kişinin yaralanmasına sebep olmuştur.

Yunanlılar cepheye seri ateşli yeni sistem toplar getirmişlerdir. Italyan tayyareleri bunların yerini bulmak için çok çalışmış iseler buna muvaffak olamamışlardır.

Almanya

Şimdi Amerikeyi tehdide başladı

Nevyork 23 A. A. — Amerikaya tecavüzde bulunan ve mihver devletlerine ait gemilerin bir formalite ile Amerikaya mal edilerek Ingiltereye kiralanması hakkındaki karar üzerine Almanya hükûmeti Vaşingtondaki elçisi vasitasile Amerika hükûmetine bir ihtarname göndermiştir.

Bu ihtarnamede, böyle bir hareketin gayri dostane karşılanacağı bildirilmektedir. Bu hadise dolayısile Amerika gazeteleri umumiyetle şu mütaleayı ileri sürmektedirler: "Ingiltereye yapılacak yardımın zafa uğramaması ve Amerika limanlarında bulunan Alman gemilerinin derhal Ingiltereye teslimi lâzımdır. Almanların bu şekildeki müracaatları bir küstahlıktır. Atlantik denizinin müdafaasının dost bir devlet elinde kalması Amerikan siyasetinin hedefini teşkil etmektedir. Biz ingiltereye bunun için yardım edeceğiz.

Almanyanın yardım düşüncelerinin mahiyeti

Londra 23A. A.—Son günlerde Almanyanın aldığı vaziyet, Italyaya yardım düşüncelerinin mahiyetini ortaya çıkarmış ve ihsas eylemiş bulunmaktadır. İngiliz matbuatına nazaran Italyan hezimeti bir süpriz olmuş ve Almanyanın hazırlanmasına vesile vermiştir.

Laval

Lavalin Mareşal Peten aleyhine bir hükûmet darbesi hazırladığı için tevkif edildiği bildiriliyor:

Fransanın bu siyasi şahsiyeti 1883 de Choteldonda doğdu, Paris barosuna avukat oldu. Aubervilliers,de belediye reisi seçildi. 1924 de sol cenahın kartel programın tatbik etmek vadile Seine vilâyeti mebusu oldu. 1925de Painleve kabinesinde Nafıa nazırlığına getirildi.1925 Briand kabinesinde Başvekil muavini ve Hariciye nazırı; 1926 da Seine âyanı, 1926 da Briand,ın muhtelif kabinelerinde Adliye nazırı, 1936 da Tardieu,nün ikinci kabinesinde mesai nazırı, 1931 de başvekil, 1934 ikinci Doumergue kabinesinde müstemlekât nazırı, sonra da Hariciye nazırı oldu. İtalya ile Fransa arasında yakınlık tesisine uğraştı ve 1935 te Fransayı Stresa konferansında temsil etti. 1935 te yeniden kabine kurdu. Maliyenin düzelmesine uğraştıysa da muvaffak olamadı. Italyanın Habeşistanı istilâsını kolaylaştıracak şeyler yaptı.

Laval, son mütarekeyi müteakip mareşal Petenin vukuu gelmiştir.

Mançester

Çok şiddetli bombardıman edildi

Londra 23 A. A. — Dün akşam güneş battıktan sonra Mançester şehri harbin iptidasındanberi ilk defa olarak uzun bir bombardımana tabi tutulmuştur. Alman tayyareleri sabaha kadar bu şehri bombalamış ve bir çok yangın ve infilâk bombaları atmışlardır. Yangın ekipleri en şiddetli bombardımın zamanında bile vazifelerini kahramanca ifa ederek yangınları söndürmüşlerdir. Birçok binalar hasara uğratmıştır. Ölü ve yaralı mikdarı henüz tesbit edilmemiştir. Enkaz altında ölü ve yaralı bulunduğu tahmin edilmektedir.

Havalarda

Londra 23 A. A — Ingiliz hava kuvvetleri bütün cephelerde dün ve dün gece büyük faaliyette bulunmuştardır. Bu arada orta şarkta Bingazi ve Perteye hücum edilmiş ve birçok bombalar atılmıştır. 150 metre irtifadan mitralyöz ateşi açılarak Italya tayyareleri tahrip olunmuştur.

Arnavutlukta Tepedelen mıntakasında bir uçuş esnasında bir Italyan filosuna rastlayarak harbetmiş ve üç bombardıman tayyaresini düşürmüştür. Diğer taraftan Venedik şehrine de çok şiddetli bir hücum yapılmış ve petrol tasfiyehanelerine ağır bombalar atılmıştır. Bu hücumlardan bütün Ingiliz tayyareleri üslerine salimen dönmüşlerdir.

Italya'da

Kargaşalık mı çıktı?

Londra A. A. — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor.

Nevvs Chronicle gazetesinin Lizbon muhabirinden alınan bir habere göre İtalyada ciddî kargaşalıklar baş göstermiştir. Romada vesair bazı şehirlerde faşistlerle, faşist aleyhtarları arasında arbedeler vukua gelmiştir.

Maamafih helen Musolini için halkın isyanından ziyade faşist partisile ordu arasında çıkan ihtilâfın ehemmiyeti vardır. Bu ihtilâfa sebep bir taraftan sevkülceyş hatlarının işlenmesi, diğer taraftan da bazı generallerin azledilmesidir.

Neşriyat Müdürü
Selim ÇELENK
[illegible] ANTAKYA

Paraşütçüler

Nasıl atlarlarmış?

Bir Portekiz mecmuası muhtelif milletlerin paraşütçülerinin nasıl atladıklarını mizahî bir yazı ile ve şöylece anlatıyor:

Her İtalyan paraşüt tayyaresinde 20 kişi bulunur 4 mürettebat, 1 paraşütçü ve bu paraşütçüyü itmek için 15 nefer.

Alman paraşüt tayyarelerinde tayyare menzili maksuda gelince paraşütçülere esas vaziyeti almaları emredilir. Komutan "Heil Hitler„ diye bağırır. Paraşütçü neferler daha cevap vermiye vakit bulmadadan tayyarenin alt kısmı esrarengiz bir surette yok olur ve kendilerini boşlukta bulurlar.

Atlamaları emredilen Fransız paraşütçüleri son dakikalarda arkalarında paraşütlerinin bulunmadığının farkına varırlar. Fakat makul kimseler oldukları için tayyareyi yere indirirler ve en yakın bazinoya giderek bütün geceyi bu hususta kimin mesul olduğunu münakaşa ederek geçirirler.

Ispanyol paraşütçülerinin atlamaları emredilince derhal red cevabı verirler ve isyan çıkarırlar. Kavga esnasında komutanları onları kor kaklıkla ithan eder. Komutanın yanıldığını ispat için Ispanyollar arkalarından paraşütlerini çıkarırlar. Paraşütsüz olarak tayyareden indendilerini salıverirler.

Buğday satın alınacak

1 — Hatay Jandarma birlikleri için 226 bin kilo buğday musavi iki partide ve kapalı zarf usulile satın alınacaktır:

2 — Satın alınacak her parti 113 bin kilo buğdayın muhammen bedeli (9605) liradır.

3 — Birinci partinin ihalesi 8 ikinci kânun 941 çarşamba günü saat 14 de icra kılınacaktır.

4 — Talip olanlar teminatlarile ve musaddak vesikalarile teklif mektuplarını, tayin olunan günde ihaleden bir saat evvel Antakya kışlasında müteşekkil satınalmakomisyonuna tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

5 — Şartnameyi görmek istiyenler Aalay Levazım Müdürlüğüne müracaatları.

Kayıp mühür

Üç aylık maaşı olmakla ve diğer muamelâtta kullandığım mühürümü 10,11,940ta gayıp ettim yenisini yaptıracağımdan hükmü yoktur.

Süveydiyede mukim
Gümrük mutakaidininden
Mustefa Özyaman

Kızılay balosu

Yılbaşı gecesi verilecek

Kızılay Cemiyeti menfaatine Sayın Valimiz Şükrü Sökmensüerin himayesinde yılbaşı gecesi Yıldız gazinosunda parlak bir kostümlü balo verilecektir. Balonun fevkalâde mükemmel olması için hazırlıklara başlanmıştır.

Hem karagün dostu Kızılaya yardım etmek ve hem de çok eğlenceli bir gece geçirmek istiyenlere yılbaşı balosunu tavsiye ederiz.

Gündüzde

Bu akşamdan itibaren iki şaheser film birden Gece anahtarı ve Çöl Karakolu bu iki güzel filmi görmek fırsatını kaçırmayınız.